

Передмова

Органічна хімія – наука, яка бурхливо розвивається як в теоретичному, так і в практичному аспектах. Число органічних речовин щорічно збільшується на десятки, а то й сотні тисяч. Зростає об'єм виробництва багатьох органічних продуктів, пластичних мас, синтетичних каучуків, хімічних волокон; розширюються галузі їх використання.

Органічна хімія є теоретичним фундаментом для розвитку таких важливих технологічних галузей як нафтохімічна промисловість, основний органічний синтез, промислове виробництво полімерів, фармацевтичних препаратів, вітамінів тощо, вона відіграє важливу роль у створенні принципово нових видів продовольчої продукції, нових матеріалів для виробництва непродовольчих товарів, фізіологічно активних речовин для потреб медицини та сільського господарства.

Сучасні технології виробництва багатьох неорганічних та органічних матеріалів, збереження і переробки сільськогосподарської сировини, одержання з неї харчових продуктів вимагає глибоких знань хімічних і біохімічних процесів, що протікають на всіх етапах виробництва, починаючи від заготівлі сировини і завершуючи виробництвом готової продукції та її збереженням. Харчова цінність продовольчої продукції, як відомо, визначається вмістом в продуктах білків, жирів, вуглеводів, вітамінів, амінокислот.

У хімічній вітчизняній літературі є низка фундаментальних підручників і навчальних посібників, які мають певну цінність для студентів товарознавчих та технологічних спеціальностей. Серед них виділимо підручник А.Н. Писаренка і З.Я. Хавіна „Курс органической химии”. – М: Высшая школа, 1985. – 506 с. Проте сьогодні цей підручник є рідкістю в бібліотеках торговельних і технологічних вузів України. Тому автори поставили собі за мету підготувати посібник з органічної хімії для студентів товарознавчих, експертних і технологічних спеціальностей вищих навчальних закладів II – IV рівнів акредитації, в якому поряд із теоретичним матеріалом з органічної хімії значну увагу приділити прикладному аспекту, спрямованому на вивчення студентами профільних дисциплін.

В основу побудови посібника покладена класифікація органічних сполук за функціональними групами. Більшість теоретичних питань розглядаються разом із викладенням властивостей основних класів органічних речовин, що, на наш погляд, полегшить засвоєння матеріалу студентами.

Посібник складається з чотирьох розділів. У першому розглядаються аліфатичні і ароматичні вуглеводні та їх галогенпохідні. Другий розділ присвячений кисневмісним сполукам аліфатичного та ароматичного ряду (спирти, феноли, альдегіди, кетони, карбонові кислоти). У третьому розділі характеризуються органічні сполуки з декількома функціональними групами (гідроксикислоти, вуглеводи, амінокислоти).

Особливу увагу в посібнику приділено висвітленню спеціальних розділів органічної хімії, які мають важливе значення при формуванні фахової підготовки студентів. Це такі теми, як барвники, високомолекулярні сполуки (ВМС), поверхнево-активні речовини (ПАР), синтетичні миючі засоби (СМЗ), гетероциклічні сполуки і алкалоїди.

До кожної теми в посібнику підібрані запитання для самоконтролю і повторення засвоєного матеріалу.

Посібник рекомендований студентам товарознавчих, експертних і технологічних спеціальностей. Він буде також корисним для магістрів, аспірантів і наукових співробітників, які досліджують властивості товарів, для працівників експертних лабораторій і лабораторій контролю за якістю продукції.